

AGÈNCIA D'ENERGIA
DE BARCELONA

Torrent de l'Olla, 218-220
3a planta. 08012. Barcelona
Tel/ Fax: 93.291.4193/ 4013

Agència d'Energia de Barcelona
AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'ORDENANÇA SOLAR TÈRMICA de BARCELONA

**Diagnosi dels 12 anys d'ordenança i visió sobre el futur de la solar
tèrmica a BCN**

17/09/13

Hàbitat Urbà
Ajuntament de Barcelona

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Contingut

1.	INTRODUCCIÓ.....	2
1.1.	Dotze anys d'Ordenança Solar Tèrmica	2
1.2.	L'impacte de l'Ordenança Solar Tèrmica a Barcelona.....	3
2.	LES JORNADES DE REFLEXIÓ SOLAR	4
2.1.	L'OBJECTIU	4
2.2.	CONCLUSIONS	4

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Dotze anys d'Ordenança Solar Tèrmica

El primer annex sobre Captació solar Tèrmica de l'Ordenança General de Medi Ambient, també conegut com "Ordenança Solar", es va aprovar i publicar al juliol del 1999 (BOP Núm. 181 / Pàg. 25-27, en data 30/7/99) i va entrar en vigor a l'agost del 2000, un any després de la seva publicació a causa d'una moratòria que es va acordar entre l'Ajuntament i la resta d'actors implicats en la seva aplicació.

En el moment de la entrada en vigor de l'ordenança solar la superfície solar tèrmica instal·lada a la ciutat era de 1.650 m², promoguts en la seva majoria per l'administració pública.

A partir de l'aprovació l'any 2002 del Pla de Millora Energètica de Barcelona (PMEB), es va iniciar el seguiment de l'aplicació de l'Ordenança Solar, amb l'objectiu de conèixer el grau d'acceptació d'aquesta Ordenança, fer una comptabilitat de les instal·lacions i metres quadrats instal·lats, així com el seguiment de l'estat de les instal·lacions existents i el seu funcionament.

L'experiència assolida per l'administració local durant els primers anys d'aplicació de l'Ordenança Solar, i la consegüent identificació dels punts forts i febles, va fer que es plantegés una revisió del text de l'Ordenança per tal de:

- assegurar el compliment de la normativa i l'optimització dels processos administratius i
- garantir el funcionament de les instal·lacions i millorar la percepció per part dels usuaris

El procés de revisió de l'Ordenança es va dur a terme durant els anys 2004 i 2005, i es va tenir en compte, a banda de l'experiència municipal, l'experiència d'altres pobles i ciutats que havien desenvolupat aquesta norma en els seus municipis.

El mateix any 2005 es va constituir una taula de debat, anomenada la **Taula Solar**, amb l'objectiu de debatre sobre l'aplicació, necessitats de millora i modificacions a introduir en el text de l'ordenança, i on es va consensuar el text de la modificació de l'ordenança solar que finalment es va aprovar.

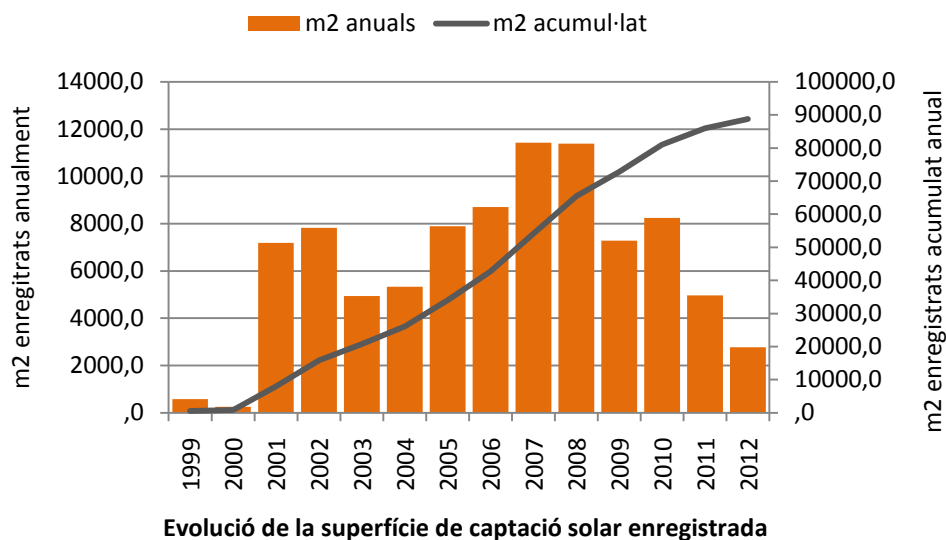
El nou text de l'Ordenança va introduir modificacions en quant a l'afectació fent més restrictives les exempcions, garantia de la qualitat de les instal·lacions, establint condicions per a la seva certificació i criteris tècnics per al seu manteniment i ús, i harmonització amb altres normatives d'àmbit estatal o autonòmic.

Al maig de 2011, aprofitant la modificació de l'Ordenança de Medi Ambient es va decidir ampliar la regulació dels usos de l'energia solar, tot incorporant l'obligatorietat d'incloure l'energia fotovoltaica per producció d'energia elèctrica en el disseny dels edificis nous o rehabilitats. No hi van haver-hi però modificacions de gran calatge en la part relativa a

l'energia solar tèrmica, tret de la inclusió del procediment telemàtic com a prioritat en el procés de tramitació administrativa.

A data de 31 de desembre del 2012, hi ha comptabilitzats 88.755 m² de superfície solar tramitats, 2.687 m² dels quals corresponen a instal·lacions voluntàries i 86.068 m² a l'aplicació de l'OST.

Font: Agència d'Energia de Barcelona

1.2. L'impacte de l'Ordenança Solar Tèrmica a Barcelona

Fortament dependent de l'evolució del sector construcció, l'impacte de l'OST sobre l'energia solar tèrmica **s'ha percebut** de manera diferent per cadascun dels actors implicats:

- per l'Ajuntament ha significat prop de 100.000 m² tramitats de plaques solars tèrmiques a Barcelona. Tot i això no es disposa d'una eina efectiva per fer un seguiment de l'estat de funcionament d'aquestes instal·lacions i els beneficis que suposen per l'usuari i la ciutat
- per als promotors, l'OST s'interpreta com un altre requeriment per a la concessió de llicències que suposa un increment de la inversió inicial i no com un benefici sobre la seva activitat
- per als projectistes (enginyers i arquitectes) i instal·ladors, un condicional normatiu addicional que eleva l'exigència del Codi Tècnic d'Edificació, Decret d'Ecoeficiència i dificulta el compliment de les normatives urbanístiques, i no com una oportunitat de millora en el disseny i funcionament de l'edifici, afegint valor a la seva professió
- per als usuaris finals, una responsabilitat adquirida sense la informació i coneixements suficients per acceptar que els beneficis superen els costos i que per tant l'ús i el manteniment òptim de les instal·lacions és justificat

Tenint en compte tot això, podem deduir que una part dels objectius de l'OST, com la creació d'una cultura d'incorporació i ús de l'energia solar als edificis, acceptada per ser coherent amb els interessos de tots els implicats, no ha estat assolida d'acord a les expectatives inicials.

Per aquest motiu, a principis de 2013, l'Ajuntament va promoure a través de l'Agència d'Energia de Barcelona, un procés de reflexió entorn el paper de la Solar tèrmica a Barcelona: **les Jornades de Reflexió Solar**, un espai de debat sobre quina hauria ser l'estratègia de futur a seguir com a principal font d'energia renovable i autòctona a Barcelona, en coherència amb l'estratègia municipal d'autosuficiència energètica.

2. LES JORNADES DE REFLEXIÓ SOLAR

2.1. L'OBJECTIU

L'**objectiu d'aquestes Jornades** era, partint de la diagnosi dels 12 anys d'Ordenança Solar Tèrmica a Barcelona, **identificar les principals barreres i oportunitats d'aquesta tecnologia per tal de re-impulsar-la com a solució de generació renovable als edificis que contribuís a reduir el consum d'energies primàries convencionals.**

Les Jornades de Reflexió pretenen definir un posicionament comú de totes les parts implicades en el desenvolupament d'energies renovables (promotors, gestors d'edificis, projectistes, usuaris, fabricants, ...) en quan a la diagnosi de l'estat actual i a les mesures que caldria promoure a través d'un pla d'actuacions per tal d'aconseguir una major penetració de les energies renovables o residuals, la solar tèrmica entre elles.

2.2. CONCLUSIONS

Les taules de treball han posat en evidència principalment 2 reptes que cal abordar amb urgència:

- La rehabilitació d'instal·lacions solars tèrmiques existents. No és de rebut que existeixin instal·lacions que no s'aprofiten gens o que s'aprofiten molt per sota de les seves prestacions teòriques, tot i tenir encara un valor actual significatiu. Això afecta a la imatge d'aquesta tecnologia i al seu desenvolupament
- La promoció de noves instal·lacions en nous àmbits i aplicacions, diferents de la nova construcció. Durant massa temps s'ha lligat el desenvolupament de l'energia solar tèrmica al sector de nova construcció i s'ha impulsat com a solució principal en el dissenys d'instal·lacions tèrmiques.

Es considera que ara caldria contemplar l'energia solar tèrmica com a un mitjà més per a reduir la dependència de les energies convencionals, aplicant-la allà on tingui sentit i integrant-la als sistemes energètics de l'edifici.

Per aconseguir-ho s'han identificat un seguit de factors clau per a assolir aquests 2 grans reptes:

- 1) la necessitat d'un seguit de canvis en l'actual marc normatiu que serveixin per adequar els requeriments i criteris tècnics sobre l'energia solar tèrmica i altres solucions de generació d'energia amb fonts renovables o residuals als objectius i compromisos de la ciutat en quan a la reducció d'emissions i l'autosuficiència
- 2) la importància de l'establiment de sinèrgies entre diferents administracions per tal de impulsar:
 - la conscienciació sobre els beneficis de l'energia solar tèrmica
 - el control i seguiment d'instal·lacions solars
 - l'establiment d'incentius en la implantació de noves instal·lacions i rehabilitació de les existents
- 3) l'entre organitzacions públiques i privades per tal d'impulsar:
 - La homogeneïtzació de criteris tècnics i promoció de bones pràctiques
 - La elaboració d'una estratègia de formació acompanyada de mecanismes de reconeixement
 - La promoció de nous models de gestió (ESE) en la renovació i l'explotació de les instal·lacions

Els participants del procés han valorat molt positivament tant la iniciativa com la diagnosi de l'estat actual del parc d'instal·lacions solars tèrmiques, i l'anàlisi d'oportunitats i barreres d'aquesta tecnologia. Des de l'Ajuntament, el resultat de la participació també es valora com molt productiu tant a nivell de resposta a la convocatòria com de la generació de propostes.

El següent pas serà l'elaboració i implementació d'un pla de treball que impulsi aquells projectes que han sorgit de les Jornades en coherència amb la visió i objectius establerts en el Pla d'autosuficiència energètica de Barcelona 2020.